

**«ՀԱՄԱՇԽԱՐՀԱՅԻՆ ՊԱՏՄՈՒԹՅՈՒՆ»
ԱՌԱՐԿԱՅԻ ՀԻՄՆԱԿԱՆ ԴՊՐՈՑԻ ԾՐԱԳԻՐ**

(VI-IX դասարաններ)

Բ Ա Յ Ա Տ Ր Ա Գ Ի Ր

«Համաշխարհային պատմություն» առարկայի հանրակրթական հիմնական դպրոցի VI-IX դասարանների ծրագիրը կազմվել է՝ հիմք ընդունելով ՀՀ «Կրթության մասին» օրենքը, ՀՀ «Հանրակրթության մասին» օրենքը, Հանրակրթության պետական չափորոշիչի ու «Համաշխարհային պատմություն» առարկայի հիմնական դպրոցի չափորոշիչի հայեցակարգային դրույթները, սկզբունքները և պահանջները:

Հանրակրթական դպրոցի VI-IX դասարաններում առարկան ներկայացնում է համաշխարհային պատմության՝ հնագույն ժամանակներից մինչև մեր օրերն ընդգրկող ամբողջական, համակարգված և հանրամատչելի շարադրանքը: Ուսումնական այս առարկան նպատակ ունի սովորողներին ծանոթացնել մարդկության անցյալին ու ստեղծած արժեքներին՝ տարբեր ժամանակաշրջանների, պատմական գործընթացների ու պետությունների պատմության օրինակով:

Առարկայի գլխավոր խնդիրներն են՝ սովորողների մոտ ձևավորել պատմական կարևոր իրադարձությունները և երևույթները հասկանալու, վերլուծելու, ինքնուրույն եզրահանգումներ անելու և պատմությունը արժևորելու կարողություններ ու հմտություններ, նպաստել իր հայրենիքի նկատմամբ հպարտության ամրապնդմանը և ազգային ու համամարդկային մշակույթի ժառանգորդ լինելու գիտակցմանը: Առարկայի կրթական կարևոր խնդիրներից է ձևավորել հայրենասիրության և մարդասիրության ոգով դաստիարակված, ազգային ու համամարդկային արժեքներ կրող ազատ, գիտակից անհատ և քաղաքացի:

Պատմական գիտելիքների անհրաժեշտ պաշարը և պատմական ուսումնասիրության միջոցով ձեռք բերվող ճանաչողական ու տրամաբանական կարողություններն ու հմտությունները հնարավորություն կտան սովորողներին ավելի լավ ըմբռնել Հայաստանի և հայ ժողովրդի տեղն ու դերը մարդկության ընդհանուր պատմության մեջ:

Համաշխարհային պատմության ուսումնական նյութը VI-IX դասարաններում բաշխվում է հետևյալ կերպ.

VI դասարան - Հին աշխարհի պատմություն. ընդգրկում է մարդկության պատմությունը հնագույն ժամանակներից մինչև մեր թվարկության V դարի վերջը,

VII դասարան - Միջին դարերի պատմություն. ընդգրկում է V դարի վերջից մինչև XVII դարի սկզբներն ընկած ժամանակաշրջանը,

VIII դասարան - Նոր պատմություն. ընդգրկում է XVII դարի կեսերից մինչև 1918 թվականի վերջերն ըկած ժամանակաշրջանը:

IX դասարան - Նորագույն պատմություն. ընդգրկում է 1918 թվականի վերջերից մինչև մեր օրերն ընկած ժամանակաշրջանը:

Առարկային յուրաքանչյուր ուսումնական տարվա համար հատկացվում է տարեկան 34 դասաժամ, ընդամենը՝ 136 ժամ:

ՀԻՆ ԱՇԽԱՐՀԻ ՊԱՏՄՈՒԹՅՈՒՆ

(VI դասարան, շաբաթական 1 ժամ, տարեկան 34 ժամ)

ՆԵՐԱԾՈՒԹՅՈՒՆ (1 ժԱՄ)

Համաշխարհային պատմության ուսումնասիրության առարկան, պարբերացումը և բովանդակությունը:

ԲԱԺԻՆ 1. ՆԱԽՆԱԴԱՐ (3 ժԱՄ)

Հին քարի դար: Հնագույն մարդիկ: Նախնադարյան մարդկանց զբաղմունքները: Տոհմական համայնք:

Անցում նստակեցության: Միջին և նոր քարի դարեր: Անցում արտադրող տնտեսության: Հասարակական կյանքի կազմակերպման ձևերը: Կրոնական պատկերացումները, հավատալիքները:

Նախնադարյան հասարակության անկումը: Անցում մետաղի դարին: Ցեղային միություններ: Հասարակության շերտավորումը, պետության առաջացումը:

Կրկնություն (1 ժամ)

ԲԱԺԻՆ 2. ՀԻՆ ԱՐԵՎԵԼՔ (10 ժԱՄ)

Հին Եգիպտոս: Նեղոսի պարզևը: Եգիպտական աշխարհակալ պետությունը:

Միջագետքի պետությունները: Շումերական քաղաք-պետությունները: Աքքադի աշխարհակալ պետությունը: Բաբելոնի թագավորությունը: Համնուրապի: Նոր Ասորեստանի բարձրացումը: Սարգոն II: Նոր Բաբելոնի տերությունը:

Հին Փոքր Ասիա: Խեթական պետությունը: Խեթերը և հայկական պետությունները:

Արևելյան Միջերկրականի երկրները: Միտաննի: Արևելյան միջերկրականի երկրները ք.ա. II հազարամյակում: Միտաննի: Փյունիկիա. փյունիկյան գաղութացումը, մշակույթը:

Հնդկաստան և Չինաստան: Հնդկաստանը ք. ա. II հազարամյակում. արիացիների ներգաղթը: Հին Չինաստանի պետությունները:

Աքեմենյան Իրան: Իրանի ժողովուրդները: Կայսրության կազմավորումը. Կյուրոս Մեծ: Դարեհ I-ը և նրա բարեփոխումները: Աքեմենյան տերության անկումը, Հինարևելյան դարաշրջանի ավարտը:

Կրոն: Բազմաստվածություն: Դիցարանների կազմավորումը: Կրոնը մարդկանց կյանքում: Աշխարհաստեղծման առասպելը:

Գիր: Գրի առաջացումը: Գաղափարագիր: Սեպագիր:

Մշակութային նվաճումները: Ճարտարապետություն: Քանդակագործություն: Գրական (գեղարվեստական) ստեղծագործություններ:

Գիտական գիտելիքներ: Գիտական իմացության առաջացման նախադրյալները: Մաթեմատիկա, քիմիա, աստղագիտություն, բժշկություն: Հին Արևելքի գիտական արժեքների նշանակությունը:

Կրկնություն (1 ժամ)

ԲԱԺԻՆ 3. ՀԻՆ ՀՈՒՆԱՍՏԱՆ (5 ժԱՄ)

Պատմության արշալույսը: Երկիրը և ազգաբնակչությունը: Կրետե-միկենյան դարաշրջանը: Հոմերոսյան դարաշրջանը: Արիստիկ դարաշրջանը: Հունական մեծ գաղութացումը:

Պոլիսային կարգի երկու տարատեսակ: Հին Սպարտան. հասարակական կարգը, պետական կառավարումը: Աթենքը Ք.ա. VII-VI դարերում (Սոլոն, Պիսիստրատ, Կլիսթենես):

Ազատագրական պատերազմները և ժողովրդավարության զարգացումը: Հույն-պարսկական պատերազմները: Պերիկլեսյան դարաշրջանի Աթենքը:

Պոլիսային կյանքի անկումը: Պելոպոնեսյան պատերազմը: Անցում ժողովրդավարությունից ամբոխավարության:

Ղասական դարաշրջանի մշակույթը: Կրոնը: Կրթությունը: Գրականությունը և թատրոնը: Արվեստը: Մարմնակրթությունը (սպորտ):

ԲԱԺԻՆ 4. ՀԵԼԼԵՆԻԶՄ (2 ԺԱՄ)

Ալեքսանդր Մակեդոնացի: Մակեդոնիայի բարձրացումը: Ալեքսանդր Մակեդոնացու արևելյան արշավանքը, տերության կազմավորումը: «Հելլենիզմ» հասկացությունը:

Հելլենիստական աշխարհը: Պետությունները. Եգիպտոս, Սելևկյան պետություն: Հելլենիստական մշակույթի կենտրոնները. Ալեքսանդրիա, Անտիոք, Պերգամոն:

Կրկնություն (1 ժամ)

ԲԱԺԻՆ 5. ՀԻՆ ՀՈՈՄ (8 ԺԱՄ)

Պատմության արշալույսը: Հին Իտալիա. բնական պայմանները և ազգաբնակչությունը: Հռոմը թագավորական դարաշրջանում: Հանրապետական կարգի հաստատումը:

Հռոմեական քաղաք-պետությունը Ք.ա. V-II դարերում: Պատրիկների և պլեբեյների պայքարը: Պետական կառույցը, բանակը: Իտալական համադաշնության ձևավորումը:

Պատերազմները և տերության կազմավորումը: Պայքար Կարթագենի դեմ. պունիկյան պատերազմները: Միջերկրածովյան ավազանի նվաճումը: Քաղաք-պետությունից դեպի տերություն:

Հանրապետական կարգի ձգնաժամը: Ճգնաժամը և դրա հաղթահարման փորձերը (Գրաքոնների բարեփոխությունները, Սուլլայի դիկտատուրան): Սպարտակի ապստամբությունը:

Անցում պրինցիպատին: Առաջին եռապետությունը: Քաղաքացիական պատերազմը և Կեսարի բռնապետությունը (դիկտատուրա): Մենիշխանության հաստատումը Հռոմում. Օկտավիանոս (Օգոստոս): Պրինցիպատ:

Կայսրության ծաղկումն ու անկումը: Կայսրության «ոսկեդարը». պետական կառույց, տնտեսություն, բանակ, պրովինցիալ համակարգ: Ճգնաժամը և դրա հաղթահարման փորձը. Դիոկղետիանոս: Բարբարոսների արշավանքները, տերության բաժանումը, Արևմտահռոմեական կայսրության անկումը (476 թ.):

Կրոնը: Բազմաստվածություն: Քրիստոնեության առաջացման և տարածման պատմական պայմանները:

Հռոմեական մշակույթը: Կրթությունը: Գրականությունը: Գիտությունը: Ճարտարապետությունը և կերպարվեստը:

Կրկնություն (1 ժամ)

Ամփոփում (1 ժամ)

ՄԻՋԻՆ ԴԱՐԵՐԻ ՊԱՏՄՈՒԹՅՈՒՆ
(VII դասարան, շաբաթական 1 ժամ, տարեկան 34 ժամ)

ՆԵՐԱԾՈՒԹՅՈՒՆ (1 ժԱՄ)

Միջին դարերի պատմության հիմնական փուլերը, բովանդակությունը:

ԲԱԺԻՆ 1. ՎԱՂ ՄԻՋՆԱԴԱՐ (7 ժԱՄ)

Ճակատամարտ Հռոմի համար: Ժողովուրդների մեծ գաղթը: Բարբարոսները Իտալիայում:

Քրիստոնեական եկեղեցին: Քրիստոնեական եկեղեցու կառույցը: Եկեղեցին Արևմուտքում: Եկեղեցին Արևելքում:

Բյուզանդիան Հուստինիանոս I-ի դարաշրջանում: Հուստինիանոս I-ի ներքին և արտաքին քաղաքականությունը: Բյուզանդիայի վերելքը: Բարսեղ I: Հայկական (Մակեդոնական) Վերածնունդը:

Ֆրանկները: «Ծույլ թագավորները»: Կարլոս Մեծի պատերազմները: Վերդենի բաժանքը: «Կարոլինգյան Վերածնունդը»:

Սրբազան Հռոմեական կայսրությունը: Գերմանական պետության առաջացումը: Սրբազան Հռոմեական կայսրության ստեղծումը:

Վիկինգների դարաշրջանը: Անհանգիստ քոչվորները: Արևմտյան և հարավային սլավոնները: Վիկինգների դարաշրջանը:

Հին Ռուսիան: Հին Ռուսիայի ծնունդը: Ռուսիայի մկրտությունը: Յարուսլավ Իմաստուն. «Ռուսկայա պրավդա»:

Կրկնություն (1 ժամ)

ԲԱԺԻՆ 2. ՄԻՋՆԱԴԱՐԸ ԾԱՂԿՄԱՆ ԺԱՄԱՆԱԿԱՇՐՋԱՆՈՒՄ (6 ժԱՄ)

Ավատատիրական հասարակարգը: Ավատատիրական հարաբերությունների ձևավորումը. աստիճանակարգությունը: Գյուղական համայնքը: Միջնադարի քաղաքները, համքարություններ:

Խաչակիրներ: Խաչակրաց արշավանքների նախադրյալները: Առաջին արշավանքը. խաչակրաց պետությունների առաջացումն Արևելքում: Խաչակրաց շարժման արդյունքները:

XIII դարի նշանավոր տիրակալները: Պապականությունը հզորության գագաթնակետին: Ֆրիդրիխ II: Լյուդովիկոս IX:

Քրիստոնեական եկեղեցու պառակտումը: Եկեղեցու պառակտումը 1054 թվականին, կաթոլիկ և ուղղափառ եկեղեցիներ: Հերետիկոսներ. ինկվիզիցիա: «Մուրացիկ» միաբանություններ:

Համալսարանները: Վաղ միջնադարի դպրոցը: Համալսարանների առաջացումը: Համալսարանական կրթությունը:

Կրկնություն (1 ժամ)

ԲԱԺԻՆ 3. ՄԻՋՆԱԴԱՐԻ ԱՇՈՒՆԸ (5 ԺԱՍ)

Դասային միապետություն: Ավատատիրության անկումը: Դասային միապետության առաջացումը: Գյուղացիական շարժումները Եվրոպայում:

Ազգային պետությունների կազմավորումը: *Ազգային պետությունների առաջացման նախադրյալները:* «Ազգային հերետիկոսություններ»: Եվրոպայի ազգային պետությունները:

Հարյուրամյա պատերազմը: Պատերազմի պատճառները և սկիզբը: Ժաննա դ'Արկ: Պատերազմի ավարտը. Ֆրանսիայի միավորումը:

Բյուզանդիայի անկումը: Լատինական կայսրությունը: Օսմանյան նվաճումները Բալկաններում: Կ. Պոլսի անկումը:

Ռուսական կենտրոնացված պետության կազմավորումը: Մոսկվայի բարձրացումը և դրա նախադրյալները: Իվան IV: Ռոմանովների արքայատոհմի հաստատումը:

Կրկնություն (1 ժամ)

ԲԱԺԻՆ 4. ԱՐԵՎԵԼՔԻ ԵՐԿՐՆԵՐԸ ՄԻՋՆԱԴԱՐՈՒՄ (4 ԺԱՍ)

Արաբական խալիֆայությունը: Իսլամի առաջացումը: Արաբական նվաճումները: Խալիֆայության կազմավորումը:

Արաբական խալիֆայությունը VIII – X դարերում: Խալիֆայության մասնատումը: Կորդովայի խալիֆայությունը: Ռեկոնկիստա: Արաբական մշակույթը:

Անհանգիստ քոչվորները: Սելջուկ-թյուրքերը: Մոնղոլական տերությունը: Կիսալուսնի կայսրությունը:

Հնդկաստանը, Չինաստանը և Ճապոնիան միջնադարում:

Կրկնություն (1 ժամ)

ԲԱԺԻՆ 5. ՆՈՐ ԵՎՐՈՊԱՅԻ ԾՆՈՒՆԴԸ (5 ԺԱՍ)

Աշխարհագրական մեծ հայտնագործությունները: Աշխարհագրական հայտնագործությունների նախադրյալները: Ամերիկայի հայտնագործումը: Մինչկոլումբոսյան քաղաքակրթությունները. ացտեկներ, մայաներ, ինկեր:

Վերածնունդ: Վերածննդի նախադրյալները: Գրականությունը: Արվեստը: Հյուսիսային Վերածնունդը:

Ռեֆորմացիա: Լյութերական եկեղեցու առաջացումը: Ժան Կալվին: Ռեֆորմացիան Անգլիայում: Հակառեֆորմացիա:

Նոր Եվրոպայի ծնունդը: Նիդերլանդական հեղափոխությունը: Երեսնամյա պատերազմը: Եվրոպայի քաղաքական նոր քարտեզը:

Նոր գիտությունը: Առաջին գիտական հեղափոխությունը: Նոր գիտության հիմնադիրները. Նիկոլայոս Կոպեռնիկոս. Ջորդանո Բրունո, Գալիլեո Գալիլեյ, Ֆրենսիս Բեկոն:

Կրկնություն (1 ժամ)

Ամփոփում (1 ժամ)

ՆՈՐ ԴԱՐԵՐ

(VIII դասարան, շաբաթական 1 ժամ, տարեկան 34 ժամ)

ՆԵՐԱԾՈՒԹՅՈՒՆ (1 ժԱՄ)

Արդյունաբերական հասարակությունը, դրա զարգացման շրջափուլերը: Հասարակական-քաղաքական գործընթացները նոր դարերում:

ԲԱԺԻՆ 1. ԱՐԴՅՈՒՆԱԲԵՐԱԿԱՆ ՀԱՍԱՐԱԿՈՒԹՅԱՆ ԱՌԱՋԻՆ ՇՐՋԱՓՈՒԼԸ (XVII դար-XIX դարի առաջին կես) (13 ժԱՄ)

Արմատական տեղաշարժեր տնտեսության մեջ: Տեխնիկայի առաջընթացը: Գյուղատնտեսության վերազինումը: Արդյունաբերական հեղաշրջումը:

Արդյունաբերական զարգացման արդյունքները: Փոփոխություններ հասարակական կյանքում: Քաղաքների զարգացումը: Մարդկանց կենսապայմանների բարելավումը:

Լուսավորության դարաշրջանը: Լուսավորական գաղափարախոսությունը: Լուսավորյալ արքաների դարաշրջանը:

Հասարակության վերակառուցման հեղափոխական ուղին: «Հեղափոխություն» հասկացությունը: Անգլիական հեղափոխությունը: Սահմանադրական միապետության հաստատումն Անգլիայում:

Հյուսիսամերիկյան գաղութների ազատագրական պատերազմը և հեղափոխությունը: ԱՄՆ-ի ձևավորումը:

Ֆրանսիական մեծ հեղափոխությունը: Նախադրյալները և սկիզբը: Հեղափոխության սահմանադրական շրջափուլը: Միապետության անկումը: Հեղափոխության հանրապետական շրջափուլը (1792-1799 թթ.):

Կրկնություն (1 ժամ)

Նապոլեոնի դարաշրջանը: Նապոլեոնի վարչակարգը, բարեփոխումները: Պատերազմները, «Մեծ տերության» կազմավորումը և հեղափոխական գաղափարների տարածումը Եվրոպայում: «Մեծ տերության» կործանումը:

Հետադիմությունը, հեղափոխությունը և հասարակական փոխհամաձայնությունը Եվրոպայում (1815-1850 թթ.): Վիեննայի վեհաժողովը և «Սրբազան միության» կազմավորումը: Անգլիան և հասարակության զարգացման բարեփոխումների ուղին:

ժողովրդավարական և ազգային հեղափոխությունները Եվրոպայում: 1848–1849 թթ. հեղափոխությունը Ֆրանսիայում: 1848–1849 թթ. հեղափոխական իրադարձությունները գերմանական պետություններում: Ազգային հեղափոխությունները Եվրոպայում:

Արևելքի ավանդական հասարակությունները (XVII-XIX դարի առաջին կես): «Ավանդական հասարակություն» հասկացությունը: Օսմանյան կայսրությունը: Իրանը: Հնդկաստանը: Չինաստանը:

Միջազգային հարաբերությունները (XVII դարից մինչև XIX դարի կեսը): Քաղաքական և իրավական հարաբերությունները: Տնտեսական հարաբերությունները: Գաղութային համակարգի ձևավորման սկիզբը:

Մշակույթը (XVII դարից մինչև XIX դարի կեսը): Կրթական համակարգը. դպրոցներ, համալսարաններ: Հիմնարար գիտությունների զարգացումը: Հումանիտար գիտությունների զարգացումը: Գեղարվեստական գրականությունը: Երաժշտությունը, կերպարվեստը, ճարտարապետությունը:

Կրկնություն (1 ժամ)

**ԲԱԺԻՆ 2. ԱՌԱՋԱՎՈՐ ԱՐԴՅՈՒՆԱԲԵՐՈՎԿԱՆ ԵՐԿՐՆԵՐԸ ԵՎ ԱՇԽԱՐՀԸ XIX
ԴԱՐԻ ԵՐԿՐՈՐԴ ԿԵՍԻՆ ԵՎ XX ԴԱՐԻ ՍԿՋԲԻՆ (15 ժամ)**

Արդյունաբերական հասարակության զարգացման երկրորդ շրջափուլը: «Եվրոպա» հասկացությունը. ընդհանուրը և առանձնահատուկը: Աշխարհի անհավասարաչափ զարգացումը:

Փոփոխություններ տնտեսության մեջ և սոցիալական կառուցվածքում: Գիտության և տեխնիկայի նվաճումները, դրանց կիրառումը արտադրության մեջ: Տնտեսական զարգացման գլխավոր արդյունքները: Սոցիալական տեղաշարժերը:

Քաղաքական կյանքի զարգացումը: Պահպանողականներ և ազատականներ (լիբերալներ): Կուսակցությունների ստեղծումը և դերը քաղաքական կյանքում: Ընտրական իրավունքի ընդլայնումը: Բանվորական շարժումները և նրանց գաղափարախոսները:

Հասարակական-քաղաքական շարժումները Եվրոպայում և ԱՄՆ-ում: Ստրկության վերացումն ԱՄՆ-ում: Հասարակական ձգնաժամը Ֆրանսիայում. Փարիզի կոմունան: 1905-1907թթ. հեղափոխությունը Ռուսաստանում:

Ազգային նոր պետությունների առաջացումը Եվրոպայում: Գերմանիայի միավորումը (Օ. Բիսմարկ): Իտալիայի միավորումը (Ջ. Գարիբալդի): Սերբիայի, Ռումինիայի և Բուլղարիայի անկախության նվաճումը: Բալկանյան ժողովուրդների անկախության գործընթացի ավարտը, արդյունքները:

Ազգային հիմնախնդիրը բազմազգ պետություններում: Բազմազգ պետություն: Ավստրո-Հունգարիա երկմիասնական պետության առաջացումը: Ռուսական կայսրությունը:

Համաշխարհային գաղութային համակարգը: Աշխարհի գաղութային բաժանման ավարտը:

Կրկնություն (1 ժամ)

Արևելյան հասարակությունների արդիականացման փորձերը: Օսմանյան կայսրության բարեփոխումների ձախողումը: Երիտթուրքական շարժումը, 1908թ. հեղաշրջումը: 1905-1911 թթ. իրանական հեղափոխությունը: Ճապոնիայի նորացումը և հզորացումը: Չինաստանի հասարակական-քաղաքական բարեփոխման գործընթացը:

Միջազգային հարաբերությունները XIX դարի վերջին և XX դարի սկզբին: Հակասությունների սրումը տերությունների միջև: Հարաբերությունների կարգավորման նոր փորձերը: Ռազմաքաղաքական դաշինքների առաջացումը:

Առաջին աշխարհամարտը: Պատերազմի պատճառները, սկիզբը, գլխավոր ռազմաճակատները: Ռազմական գործողությունների գլխավոր հանրագումարները: Առաջին աշխարհամարտի ավարտը և հետևանքները:

Արդյունաբերական առաջավոր երկրների մշակույթը XIX դարի երկրորդ կեսին և XX դարի սկզբին: Կրթության և գիտության զարգացումը: Հիմնարար և հումանիտար գիտությունները: Գրականությունը: Թատրոնը, երաժշտությունը, կերպարվեստը: Ճարտարապետությունը:

Կրկնություն (1 ժամ)

Ամփոփում (1 ժամ)

ՆՈՐԱԳՈՒՅՆ ՊԱՏՄՈՒԹՅՈՒՆ

(IX դասարան, շաբաթական 1 ժամ, տարեկան 34 ժամ)

ՆԵՐԱԾՈՒԹՅՈՒՆ (1 ժԱՄ)

«Նորագույն պատմություն» հասկացությունը: Արդյունաբերական հասարակության երրորդ շրջափուլը: Հետարդյունաբերական հասարակությունը:

ԲԱԺԻՆ 1. ԱՇԽԱՐՀԸ ԱՐԴՅՈՒՆԱԲԵՐԱԿԱՆ ՀԱՍԱՐԱԿՈՒԹՅԱՆ ԵՐՐՈՐԴ ՇՐՋԱՓՈՒԼՈՒՄ (12 ժԱՄ)

Փարիզի վեհաժողովն ու նոր աշխարհակարգը: Վերսալ-վաշինգտոնյան համալարգն իբրև նոր աշխարհակարգ: Ազգերի լիգա: Ազգային նոր պետությունների առաջացումը Եվրոպայում:

Արևմտյան ժողովրդավարական հասարակությունները 1920-ական թվականներին: Տնտեսական իրավիճակը: Քաղաքական զարգացման միտումները. Մեծ Բրիտանիա, Ֆրանսիա, ԱՄՆ: «Փոքր ժողովրդավարական հասարակությունները»:

ժողովրդավարական հասարակությունները և տնտեսական մեծ ձգնաժամը: ձգնաժամի պատճառները: Նախագահ Ֆ. Ռուզվելտի «Նոր կուրսը»: ձգնաժամը Մեծ Բրիտանիայում և Ֆրանսիայում: «Փոքր ժողովրդավարական հասարակությունները» և ձգնաժամը:

Ամբողջատիրական վարչակարգերը Եվրոպայում: Ամբողջատիրության (տոտալիտարիզմ) բովանդակությունը: Ֆաշիզմն Իտալիայում: Նացիոնալ-սոցիալիզմը Գերմանիայում:

ԽՍՀՄ-ը 1922-1939 թվականներին: ԽՍՀՄ կազմավորումը: Տնտեսության վերականգնումը. Նէպ-ի տարիները: Ինդուստրացումը և կոլեկտիվացումը: Քաղաքական համակարգը (ամբողջատիրություն): Սոցիալիզմի խորհրդային մոդելը:

Կրկնություն (1 ժամ)

Արևելքի ավանդական հասարակությունների արդիականացման միտումները: Քենալական Թուրքիան: Իրանի արդիականացման միտումները:

Հեռավոր Արևելքի ու Հնդկաստանի ավանդական հասարակությունները: Ծագող արևի երկիրը: Չինաստանը՝ հավասար հնարավորությունների երկիր: Հնդկաստանը Բրիտանական կառավարման ներքո:

Մշակույթը 1920-1930-ական թվականներին: Հիմնարար գիտությունները: Հումանիտար գիտությունները: Գրականությունը և արվեստը:

Միջազգային հարաբերությունները 1920 -1930-ական թվականներին: Միջազգային հարաբերությունները 1920-ական թթ.: Վերսալ-վաշինգտոնյան համակարգի փլուզումը: Խաղաղեցման քաղաքականության ձախողումը, «Մյունխենյան գործարքը»: Խորհրդա-գերմանական համաձայնագիրը:

Երկրորդ աշխարհամարտը: Աշխարհամարտի պատճառները, հակամարտող դաշինքները: Պատերազմի առաջին շրջափուլը և դրա արդյունքները: ԽՍՀՄ հայրենական մեծ պատերազմը Հակահիտլերյան միությունը: Պատերազմի հետագա ընթացքը: Երկրորդ աշխարհամարտի ավարտը և արդյունքները:

Կրկնություն (1 ժամ)

Ամփոփում (1 ժամ)

ԲԱԺԻՆ 2. ԱՇԽԱՐՀԸ ՍԱՌԸ ՊԱՏԵՐԱԶՄԻ ԺԱՄԱՆԱԿԱՇՐՋԱՆՈՒՄ (9 ԺԱՄ)

Սառը պատերազմը: Սառը պատերազմն ու երկբևեռ աշխարհի ձևավորումը: ՆԱՏՕ և Վարշավյան դաշինք:

Արևմուտքի երկրները 1945-1980-ական թվականներին: Տնտեսական և քաղաքական զարգացման առանձնահատկությունները: ԱՄՆ-ը: Եվրոպական երկրները: Մեծ Բրիտանիա, Ֆրանսիա, Գերմանիա, Իտալիա:

ԽՍՀՄ-ը 1945-1985 թվականներին: ԽՍՀՄ-ը հետպատերազմյան առաջին տարիներին: «Չնհալի շրջանը»: Լճացման տարիները:

Վերակառուցունից դեպի փլուզում: Վերակառուցման քաղաքականությունը: Խորհրդային Միության փլուզումը, ԱՊՀ-ի ստեղծումը:

Սոցիալիստական համակարգը: Սոցիալիզմի խորհրդային մոդելի հաստատումը եվրոպական երկրներում: Սոցիալիստական համակարգի ձգնաժամը և փլուզումը:

Երրորդ աշխարհը: Գաղութային համակարգի փլուզման պատճառները և հետևանքները: Երրորդ աշխարհի ձևավորումը:

Արդիականացող Արևելքը: Արդիականացման չինական մոդելը: Ճապոնիայի թռիչքաձև զարգացումը: Հնդկաստանի արդիականացման գործընթացը:

Մերձավոր և Միջին Արևելքի երկրները: Իրան: Թուրքիա: Արաբական աշխարհի զարգացման միտումները:

Միջազգային հարաբերությունները Սառը պատերազմի տարիներին: Միավորված ազգերի կազմակերպությունը: Խաղաղության հիմնախնդիրը: Տարածաշրջանային պատերազմներ, ազգամիջյան բախումներ:

Կրկնություն (1 ժամ)

ԲԱԺԻՆ 3. ԱՇԽԱՐՀԸ ԱՐԴԻ ՓՈԽՈՒՄ (6 ԺԱՄ)

Արևմուտքի երկրները 1991 թվականից մինչև մեր օրերը: Արևմուտքի երկրների տնտեսական և քաղաքական զարգացման առանձնահատկությունները: Եվրոպական Միությունը: Արևմուտքի զարգացած երկրները: ԱՄՆ, Մեծ Բրիտանիա, Ֆրանսիա, Գերմանիա, Իտալիա:

Հետխորհրդային երկրները 1991 թվականից մինչև մեր օրերը: Հետխորհրդային երկրների քաղաքական և տնտեսական զարգացման առանձնահատկությունները: ԱՊՀ-ն 1991 թվականից մինչև մեր օրերը: Հայաստանը և ԱՊՀ երկրները:

Միջազգային հարաբերությունները հետսառըպատերազմյան շրջանում: Նոր աշխարհակարգի խնդիրը: Ուժերի նոր հարաբերակցությունը: Փոփոխություններ միջազգային հարաբերություններում:

Արդի աշխարհի հիմնախնդիրները: Համաշխարհայնացումը: Հումանիտար հիմնախնդիրները (ցեղասպանություն, ահաբեկչություն և այլն): Համընդհանուր հիմնախնդիրները:

Համաշխարհային մշակույթը XX դարի երկրորդ կեսին-XXI դարի սկզբին: Մշակույթի զարգացման նոր միտումները: Հիմնարար գիտությունները: Հումանիտար գիտությունները: Գրականությունը: Գեղանկարչությունը, երաժշտությունը, թատրոնը, կինոարվեստը: Ճարտարապետությունը: Փոփոխություններ մարդկանց ապրելակերպում:

Կրկնություն (1 ժամ)

Ամփոփում (1 ժամ)